

A FRA kutatásai: megalapozott, összehasonlítható adatok és elemzések

A FRA megbízatása

Az **Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA)** az alapító rendeletének (168/2007/EK) megfelelően **„az alapvető jogokkal kapcsolatosan támogatást és szakértelmet biztosít a Közösség és tagállamai érintett intézményeinek és hatóságainak”**. A FRA ez irányú támogatása a jogi és társadalomtudományi szakértőkből álló csapatai által összeállított bizonyítékokon alapul, akik **„objektív, megbízható és összehasonlítható információkat és adatokat” gyűjtenek össze és elemznek**.

A FRA e kutatások alapján „következtetéseket és véleményeket” dolgoz ki az Európai Unió (EU) és a nemzeti döntéshozók számára, hogy „segítségükre legyen az alapvető jogok teljes mértékű tiszteletben tartásában, amikor [...] intézkedéseket hoznak vagy fellépéseiket meghatározzák.” A FRA támogatása és szakértelme ezáltal hozzájárul ahhoz, hogy az EU-ban és az uniós tagállamokban tájékozottabb, stabil keretek között zajlj, a kontextusba megfelelően illeszkedő alapjogi viták és szakpolitikák alakulhassanak ki.

A FRA kutatásai

A FRA jogi és társadalomtudományi tárgyú kutatásokat végez, hogy az EU-n belül felhívja a figyelmet azokra a gyakorlatokra, amelyek az alapjogok betartásának, támogatásának és tiszteletben tartásának terén ígéretesnek látszanak, illetve megkeresse azokat a területeket, ahol még dolgozni kell a nemzetközileg elfogadott normák elérésén. Ezeket a normákat az Európai Unió Alapjogi Chartája tartalmazza, amely rögzíti az uniós jog értelmezése és alkalmazása során az EU-ra és tagállamaira nézve kötelező jogokat. Ez a szerződésekre, valamint az Európa Tanács és az Egyesült Nemzetek más jogi aktusaira is támaszkodik.

Az eredmények összehasonlíthatósága érdekében a FRA kutatásai jellemzően az EU összes tagállamára kiterjednek. Az összehasonlítható adatok kulcsfontosságúak ahhoz, hogy átfogó helyzetképet lehessen adni.

Ugyanakkor az is előfordulhat, hogy a FRA munkáját az EU néhány kiválasztott tagállamára korlátozza, például ha egy

téma nem érint minden uniós tagállamot; ha egy új kutatási kérdőívet akar kipróbálni; vagy ha korlátozottak a források.

A kutatási témák kiválasztása

A FRA munkaterületeit a következők határozzák meg:

- az Európai Tanács által elfogadott, öt évre szóló többéves keretprogram;
- a FRA független szakértőkből álló igazgatótanácsa által elfogadott, a fő érintettekkel egyeztetve kialakított éves munkaprogram, amely vázolja a konkrét projekteket;
- a fő érintettekkel folytatott konzultációk az egyes projektek kidolgozásáról és végrehajtásáról, hogy ezeket a felismert problémákhoz és szakpolitikai szükségletekhez igazodva alakítsák ki;
- az uniós intézmények is felkérhetik a FRA-t, hogy készítse el a jogalkotási javaslatok alapjogi elemzését. Példa erre a FRA két, az Európai Parlament felkérésére 2011-ben kiadott véleménye az európai nyomozási határozatról szóló irányelvtervezetről és az utas-nyilvántartási adatállomány használatáról szóló irányelvjavaslatról;
- a FRA kivételes esetekben beszámolhat az EU valamely tagállamában kialakult sürgős alapjogi helyzetről, és egy uniós intézmény kérésére a többéves keretprogramján kívül eső egyedi területeken is dolgozhat.

Az adatok összegyűjtése és elemzése

A FRA jogi és társadalomtudományi szakértői a megvizsgálni kívánt kérdések jellegétől függően különféle adatgyűjtési módszereket alkalmaznak.

A FRA az alapjogok számára az uniós tagállamok jogi kereteiben biztosított védelemről az országos szintű szakértőkön keresztül gyűjt információt, akik többek között a jogalkotási eszközökből, bírósági ítéletekből és tudományos szövegekből tájékozódnak.

A **jogi elemzések** a hivatalos jogi helyzetről adnak áttekintést. A jogszabályok azonban nem mindig garantálnak tényleges jogorvoslatot az alapjogok megsértéseire, részben azért, mert az áldozatok nem ismerik a meglévő törvényeket, vagy nem mindig jelentik be az ilyen incidenseket. A jogi elemzések kiegészítése érdekében ezért a FRA a magánszemélyek mindennapi tapasztalatait is felméri. Ez a **társadalomtudományi kutatás** vagy a meglévő adatok elemzésén (másodlagos adatok), vagy a FRA vezetése alatt zajló, új adatokat létrehozó terepmunkán (elsődleges adatok) alapul.

A meglévő másodlagos adatok az adatgyűjtési módszerek különbözősége miatt rendszerint nem teszik lehetővé az uniós tagállamok közötti összehasonlításokat. Különbség lehet például a célpopuláció meghatározásában: a nőkkel szembeni erőszakkal foglalkozó felmérések némelyike csak a szülőképes korú nőkre terjed ki, mások csak a családon belüli erőszakra.

A FRA a jobb összehasonlíthatóság érdekében saját elsődleges adatokat gyűjt. A terepkutatásokat kvantitatív és/vagy kvalitatív felmérések révén végzi el. A FRA szakértői megtervezik és kidolgozzák a felméréseket, amelyek sokféleképpen alkalmazhatók, többek között személyes interjúk vagy online kérdőívek formájában.

A FRA a jobb összehasonlíthatóság érdekében saját elsődleges adatokat gyűjt. A terepkutatásokat kvantitatív és/vagy kvalitatív felmérések révén végzi el. A FRA szakértői megtervezik és kidolgozzák a felméréseket, amelyek sokféleképpen alkalmazhatók, többek között személyes interjúk vagy online kérdőívek formájában.

Az elsődleges adatok a közvetlen tapasztalatokból származó információk, amelyek összegyűjtése történhet például interjúk vagy felmérések segítségével. A FRA terepmunkával gyűjt elsődleges adatokat.

A másodlagos adatok mások által már összegyűjtött vagy közreadott információk, például hivatalos statisztikák vagy tudományos intézmények, NGO-k és nemzetközi szervezetek által kiadott kutatási eredmények.

Mivel a FRA gyakran olyan területeken dolgozik, ahol kevés összehasonlítható kutatás készült, új mintavételi és kutatási módszereket is kidolgoz.

Kvantitatív felmérések

A kvantitatív felmérések olyan széles körű felmérések, amelyek konkrét alapjogi kérdések mértékét és jellegét kívánják feltérképezni, hogy összehasonlítható adatokat nyerjenek például az átélt megkülönböztetésről. Ezek keretében általában részletes kérdések egész sorát teszik fel egy-egy incidens jellemzőiről. Bejelentette az érintett személy az incidenst? Ha nem, miért nem? Ha igen, hogyan kezelték a bejelentéskor? A kvantitatív felmérések ezenkívül jellemzően a válaszadók tulajdonságairól szóló adatokat is gyűjtik, hogy lehetőség legyen az összehasonlításra olyan szempontok alapján, mint a nem, az életkor, az iskolai végzettség és a foglalkozás. Ezeket az információkat név nélkül gyűjtik össze és közlik, hogy biztosítsák a magánélet védelmét, és bátorítsák az embereket a felmérésekben való részvételre. Példa erre a FRA 2009-es EU-MIDIS felmérése,

amelynek keretében az EU 27 tagállamában 23 500 embert kérdeztek meg.

Kvalitatív kutatás

A kvalitatív kutatás formái közé tartoznak a személyes interjúk, valamint a fókuszcsoportos megbeszélések alkalmazása is. Ezek a módszerek többek között részletesebb válaszokat biztosítanak, és szélesebb kontextusba helyezik a kutatási eredményeket.

Elemzések

A FRA többféle módon elemzi az adatokat. A kvantitatív vizsgálati elemzésnek része lehet például a valószínűségi vizsgálat is, annak eldöntésére, hogy bizonyos eredmények előfordulását a véletlen okozza-e, vagy sem. A FRA szakértői ezáltal el tudják dönteni, hogy lehet-e a kutatási eredményeket objektív helyzetképként értelmezni.

Garancia a FRA kutatásainak tudományos megalapozottságára

A FRA kutatásainak tudományos minőségét a folyamat minden lépésénél garantálják:

- amikor a FRA alvállalkozókkal dolgozik, a kiválasztásuk szigorú minőségbiztosítási eljárással történik;
- a FRA kutatási szakértői folyamatosan figyelik a kutatás előrehaladását és minőségét, elemzik az összegyűjtött adatokat és összeállítják a zárójelentéseket;
- a minőség és a következetesség érdekében minden jelentést belső szakértői értékelésnek vetnek alá;
- a FRA 11 független alapjogi szakértőből álló tudományos bizottsága minőségellenőrzést végez. A bizottsági tagokat az Európai Parlament ajánlása alapján a FRA igazgatótanácsa választja ki.

A FRA szigorú kutatási módszereken alapuló, megalapozott, összehasonlítható adatokat és elemzéseket biztosít a társadalomtudományi és jogi területeken.

További információk:

A FRA kutatási tevékenységeiről a FRA honlapja ad áttekintést:
http://fra.europa.eu/fraWebsite/research/research_en.htm

A FRA valamennyi kiadványa elérhető online, a többnyelvű változatokat is beleértve:

http://fra.europa.eu/fraWebsite/research/publications/publications_en.htm